

Délvidék

Bácskai Napló
Politikai napilap
Felöljáró szerkesztő: Kónya Lajos

MEGJELENIK	
mindennap délután vasár- és ünnepnap kivételével.	
Szerkesztőség és kiadóhivatal:	
Szabadka, IV., Rakóczi-út 20.	
Telefonszám 300.	
ELŐFIZETÉSI DÍJAK:	
Helyben házhoz hordva	
egész évre	32,-
fél évre	16,-
negyed évre	8,-
Vidékre postán küldve	
egész évre	32,-
fél évre	16,-
negyed évre	8,-

Az ántánt Oroszországba szállított hadianyagot saját tulajdonának tekinti.

Bécs, április 9. Pétervárról jelentik: Az orosz frontra beosztott francia tábornok és Olaszország képviselője az orosz főhadiszállásról Pétervárra utaztak, hogy Trockival az ántánt részéről szállított és még Oroszországban levő hadianyag felhasználásáról tanácskozzanak. Az ántánt ezeket az anyagokat a maga tulajdonának tekinti és fenntartja magának a róluk való rendelkezés jogát.

Hír a közlelmezési miniszter lemondásáról.

Bécs, április 9. Itteni politikai körökben az a hír van elterjedve, hogy Windisch-Grätz Lajos herceg magyar közlelmezési miniszter távozik a helyéről. Távozásának értesülésünk szerint nincsen politikai háttér.

Pétain lemondott.

Genf, április 9. A legutóbbi francia vereségeket Pétain tábornokot okolják, aki már be is adta lemondását.

Amerika megveszi Kamcsatkót.

Pétervár, április 9. Az Izvesztija közlése szerint a népbiztosok kormánya tárgyalást folytat Amerika katonai meghatalmazottjával Kamcsatka eladása ügyében. Az amerikai kormány már Trockival megkezdte volt a tárgyalásokat, ezek azonban nem vezettek eredményre.

Osztrák-magyar jelentés

A délnyugati arcvonalon lényeges esemény nem történt. A vezérkar főnöke.

A németek előrehaladása.

Német jelentés.

NYUGATI HARCTER:

A Summe két oldalán elterülő harcvonalon a harci tevékenység tüzéségi harcra szorítkozott. Az angoloknak a Hangard-erdőben és a franciáknak Grivesnesnél intézett támadásai súlyos veszteségeik mellett meghiúsultak. Az Oise déli partján április 6-án kivívott sikereink arra kényszerítették az ellenséget, hogy még 6 óráról 7-ére viradó éjjel kiirítse állásainak egyes részeit Bichanceourt és Barisis között. Tegnap előbbre vittük támadásainkat és Pieremande és Folembray bevételét után visszavetettük az ellenséget az Aillette nyugati partjára. A Bichanceourtól az Oise mentén visszavonuló ellenséges oszlopokat géppuskáink a folyó északi partjáról oldalozó tűz alá vették és igen súlyos veszteségeik mellett összelövéldöztek.

A Coucy-erdő szélén és Barisis-n át előretörő csapataink rohammal elfoglalták a Folembraytól északkeletre emelkedő hegytömböt és egész Verneuil-ig nyomultak előre. A beszállított foglyok száma több mint 2000-re emelkedett. Verdun előtt este feléledt a tüzharc.

Richthofen báró százados 77-ik és 78-ik, Wenkhoff hadnagy 23-ik légi győzelmét aratta.

A többi harcterről nincs ujság.

Ludendrf, első főszállásmester.

Kell-e magyar hadsereg?

Az önálló nemzeti hadsereg legelemibb előfeltétele a magyar állam önállóságának. A közös hadügyi szervezetnél fogva a magyar állam, mint ilyen, nem rendelkezik a haderővel, még a nemzetinek mondott honvédséggel sem, mert a háboru alatt is szemmel látható volt a honvédség alárendeltsége a közös hadügyi vezetéssel szemben.

Ily nagyfokú leköötöttséggel még a kisebb hadviselő államoknál sem találkozunk; még talán Montenegró is önállóbban operált mint hadviselő, legfeljebb stratégiai szempontok kötötték a kezét.

A közös hadügyi szervezet védőinek a paritást hangoztató érve meg nem állhat, mert tudvalevő, hogy a felsőbb hadvezetésben sokkal nagyobb számmal vannak képviselve a nem magyar, mint a magyar elemek. A magyar állampolgárokból rekrutálódott haderővel nem a magyar állam, hanem — sajnos — a jogilag nem létező, de tényleg meglévő föltötte álló valami rendelkezett és rendelkezik; ezt a valamit némelyek összbirodalomnak nevezik. Hangsúlyozom, hogy ez a tényleges helyzet; jogilag önállóságunk kétségbevonhatatlan. Ezt a helyzetet Ausztria olyképpen igyekszik a maga javára felhasználni, hogy a külföld előtt Ausztria-Magyarország viszonyát úgy tünteti fel, mintha nekünk a Monarchiában teljesen alárendelt helyzetünk volna, már azért is, mert egy olyan állam, mely szuverenitásának legfőbb princípiumában ily nagy mérvben van korlátozva, egyenjogú fél nem lehet. Ennek a szándékos propagandának az volt az eredménye, hogy a külföld csak Ausztriát ismert de Magyarországot nem.

Minden állam a nemzetközi életben olyan mértékben,

tudja érvényre juttatni szavát, mint amilyen erős, amennyi haderővel rendelkezik. Mi tehát hadügyi leköötöttségünkkel fogva csak annyiban tudunk a külfölddel szemben érvényesülni, amennyiben ezt a hadsereg felett rendelkező Ausztriától tehetjük: így igen sokszor jogos követelésünkről mondtunk le, amit a külföld gyengeségünknek, önállóságunk hiányának tudott be.

De hadügyi helyzetünkkel fogva nemcsak a külfölddel szemben, hanem a velünk unióban levő másik állammal szemben sem tudtuk jogos, bennünket államiságunknál fogva megillető aspirációinkat megvalósítani.

Ezenkívül is számos hátránya van annak, hogy nincs önálló nemzeti hadsereg és magyar hadvezetés. Elég a magyar csapatoknak a háboru alatti alkalmazására utalni.

Magyarosítás szempontjából feltétlenül többet remélhetünk tőle, mint a magyar vezényleti nyelvvel és sok helyen magyar anyanyelvű tisztekkel nem rendelkező közös hadseregtől.

Tehát itt az ideje, hogy megvalósítsuk az önálló magyar nemzeti hadsereget és ne halasszuk azt a háboru utánra. Lapozzunk a történelemben és megtudjuk, hogy miért ne. A múlt nagy küzdelmeiben, ha a küzdelmek a monarchiát fenyegető veszélyek alatt nem tudtuk megvalósítani nemzeti aspirációinkat, a veszedelem almultával az abszolutisztikus törekvések lehetetlenné tették azt.

Ez a helyzet ma is.

Bácskai utasok figyelmébe!

A „Délvidék“ kapható Zombor, Baja, Ujvidék és Szabadka vasuti hírlap-árusítóinál.

A szabadkai színház és a mozik.

Az ország harmadik városában a kultúra terjesztés eszközei, sajnos kevés számúak. Az a három jelentősebb mozi, s főképpen a városi színház (amely sokaságban állandó) ugyan kis mértékben elégit ki a szükségletet a kultúra terjesztő eszközeiben.

Első helyen természetesen a színház állana, ha egy kissé jobban megbecsülnék. Jobban megbecsülnék annak a kiesi, de ambiciózus gárdának a törekvéseit a melyet esténkiut fajt ki a lehetetlen kisméretű színpadon. A vidéki színházakat érthetetlen okból sok helyütt nem pártolják.

Valljuk be, hogy Szabadka is így van. A színház igazi, megértő, intelligens publikuma nagyon gyakran tüntet távolmaradásával és keveset törődik azzal, hogy a vidéki színház lassan zülük a pártolás nagy hiánya miatt. Maga a minisztérium is belátta a vidéki színház kulturaterjesztő jelentőségét és ezért egy igen fontos rendeletet léptetett életbe, amelyben kimondja, hogy azon városokban, ahol színház tartózkodik, más hasonló vállalatokhoz, így pl. a mozikhoz a színházi szakmába vágó vendégszereplések rendezését nem engedélyezik.

Ez a rendelet teljesen helyénvaló, mert ha egy mozi egy híres színészt vendégszerepléssel, jóllehet nem a szakmájába tartozik, a közönséget elvonja a színházról, ami tetemes anyagi kár az amúgy is szűkölködő vidéki színházaknak az illető mozi nagy hasznával és nevelésesen csekély kiadásával szemben. Ilyen eset már nem egy történt Szabadkán. A város két elsőrendű mozija hetenként rendezett vendégszerepléseket. Itt járt Winterri, Szász Zoltán, Perzsolt Kálmán, nagy Saurmay estélyt rendeztek, legutóbb Beregi Oszkár ígérkezett Szabadkára, de szereplését Nádassy direktor intervenciójára a főkapitány nem engedélyezte.

Mindenesetre dícsérettel tartozunk a szabadkai nagy moziknak, ha a közönség érdekeit szem előtt tartva, tekintélyes pénzekért és még tekintélyesebb helyi árak mellett híres embereket vendégszereplétek, de itt azonban figyelembe kell venni valamit, azt, hogy a szabadkai városi színház anyagi jövedelme nem áll arányban azokkal a tiszteletdíjakkal, a melyeket a vendégszereplő művészek maguknak biztosítani akarnak, viszont ha a színházi árakat emelni akarja a direktió, akár egy estére is, két helyre is kell alázatos folyamodványt benyújtani, viszont a moziknál az igen egyszerűen megy. Accepálni kellene ezt a szabadkai igazán jól jövedelmező és előkelő moziknak. Ha a színházulát más városba megy, ők a szuverén uralkodók vagyis.

A közönség végtelen hálás lesz, ha nyáron szórakozás gyanánt híres színészeket lát és hall, de viszont keserű tudat, az az ambiciózus színészek, ha látja, hogy a közönség távol marad. Tartisanak inkább össze a kultúra eme fontos eszközei. Ne dolgozzanak egymás rovására. Ne csináljanak üzleti versenyt a művészet szent nevében.

(s)

A Stefánia-szövetség megalakulása.

Az anyák és csecsemők régóta óhajtott és nagyon is idejénvaló védelmének megalakítása végre valóra válik. A nagy gyermekhalandóság, amely szomeru sziben tünteti fel a jövő Magyarország sorsát egészséges és nagyszámú új generáció hiányában, végre is csökkenni fog. Belátták az irányadó körök, hogy országos érdeket szolgálnak az anya és csecsemővédelem megszervezésével. Szabadka város mint mindennel, ezzel is elmaradt, szerencsére nem nagyon. Mi tagadás benne, a gyermekhalandóság a legnagyobb mérvű városunkban és a vármegyében volt.

Szabadkán dr. Biró Károly polgármester vette a kezébe ennek a végtelen fontos mozgalomnak a megalakítását és vezetését. Folyó hó 14-én vasárnap délelőtt 11 órakor tartják meg az alakuló előértekezletet, amelyre minden érdeklődőt meghívják. Az értekezleten jelen lesz Szana Sándor dr. is.

Kötelességének kell hogy tartsa Szabadka művelt társadalmát, hogy ezt a mozgalmat lelkesen támogassa. Jövőről, új egészséges generációról van szó, amelynek megóvása és fejlesztése a legfőbb nemzeti érdek mindíg, de főleg most, amikor annyian véreztek el az áldatlan világháborúban.

A hűséges szolga tragédiája.

— Összeszürkálták a betörők. —

Vakmerő rablótámadás történt Szabadkán az éjszaka. Körülbelül 11 óra tájban a Kursay Cementgyárban alkalmazott, Petrow Abraham nevű orosz foglly észrevette, hogy a telep udvarán gyanús alakok mozognak.

Már levetkőzve feküdt ágyán; de a szokatlan látogaték zajára kifutott a szobából, hogy segítségért kiáltson.

Mikor a kapuhoz ért és kiabálni kezdett a rablók körül vették és bajnettel össze-vissza szürkálták a hűséges orosz szolgát.

A több bajnettól eredő szurásuk közül egy felső karján, egy bal lapockáján egy a jobb vese táján érte. Azonkívül fején három helyen okeztak az élszánt rablók kéztől eredő súlyosabb sebeket.

A szerencsétlen embert ilyen állapotban találta meg a később arra haladó katonai őrszár.

Az életveszélyezett sérült embernek a mentők nyújtottak első-segítségét és a középszei tartalók kórházba vitték.

A vakmerő betörők után megindult a nyomozás.

A katonák és a dohány.

Bakák eliesett beszélgetése egyik szabadkai kórházból.

(Saját tudósításunk.) Az öreg: Hej, ócsém, csak egy kis hársfalévélet volna! De igen jól esnék!

A fiatal: Dehogy jó az; én az előbbi kórházban hársfalévélet szív-tam, de egyszerre olyan szurást kaptam tőle a bal időmbbe, hogy azt hittem, rosszul leszek. Minéjárt el is ájultam.

Az öreg: Hát akkor talán a hársfavirág mégis jobb. Annak finom illata is van.

A fiatal: Nézze kend ezt a szép fapipát, meg ezt a gyönyörű kötétt dohányzacskót; én ezeket kórházban kaptam 10 cigarettáért.

Az öreg: Hát olykor mi is könnyen vagyunk, mert a fiatal tanítónk csak el-elmegy K-ba és hoz 10 kiló csampészdohányt. — Akkor kapunk tőle, 70 koronáért kilóját.

A fiatal: Legjobb mégis az a dohány, amelyikbe egy kis falevélet teszünk, meg a dohány csutkáját is hozzá vágjuk.

Az öreg: Legjobb üzletet csinálnak ezek a cigarettakereskedők, akik 2200 cigarettát csinálnak egy kilóból.

A fiatal: No, ezt én is hallottam; számítsuk csak ki, mennyit nyernek ezek! Ha darabját 16 fillérért adják el, akkor kapnak a 2200 darabért 352 koronát.

A dohányt, mondjuk, 60 koronáért veszik. A hüvely ezere 8 korona; ez tehát 17 korona 60. Hetvenhét korona 60 fillért, meg a kis fáradságukért ilyenformán kapnak 352 koronát. No, ez is zsidónak való üzlet ám!

Az öreg: Bizony, ez olyanferma, mint hogy a 7 filléres pakli dohányt, amit mi itt kapunk, 2 koronáért vesztegetik. De egy egész

hazai kenyeret is szívesen adnék érte magam is.

A fiatal: Hej, öregem, az volt csak a jó, mikor a lábadozóban voltam és egy darabka komiszkenyérért a csehekől egy egész pakli dohányt kaptam! Mert azok a szamarak nem tudják, mire való a dohány. Csak legyen mivel a hasukat tömni nekik! Miker lesz még olyan világ?!

Szerencsétlenül járt vasutas.

Gyors egymásután másodikban történt a szabadkai állomáson súlyosabb természetű baleset.

Tegnap éjjel a Zimonyból befutó személyvonat a postaépület előtt elütötte Péresics Mátyás 33 éves szabadkai máv. kocsistól.

A szerencsétlen ember két lába a kerekek alá került és azt alsó lábszáron lemetsztették.

Az életveszélyesen sérült vasutasat a mentők a Mária-Valéria kórházba szállították.

Hétfőn, kedden és szerdán a Phoenix filmgyár nagyszerű ujdonsága

A csunya fiú

egy karriér története 4 felvonásban. Főszereplő B. MARTON ERZSI és KRAMMER LEOPOLD.

Lifka moziban

Kedete d. u. 5 és este 8 órakor

A háboru hatásai itthon.

Kis villámban elvonulva, messze a világ zajától szemléldöm... Csendes világ van erre. De azért a nagy mezaik e kis részecskéjén is látni, hallani valamit, miből sejteni lehet, mi mehet most végbe a nagy világban. Hát bizony nem így akartuk mi.

Sétálgatok a csendes palicsi úton, látok egy fiatal urit lánykát, jó házból való; tisztességes asszony gyermeke. Nincs több 18 évesnél. Szelid, jómodoru természet volt még nemrég. Eddigi szép barna haja most sárgára festve, arca ajka pirosra; feltűnő rajta a ruha, kihívó a modora, ugy fest az egész, mintha valami harmadrendű orfeumhély lenne. — Ezt hozta a háboru. Elővettem édesanyját, hogy engedheti ezt. Azt mondta: most, miker oly kevés a házassaladó férfi és az eladó lányok egymás nyakára nőnek, minden eszközt meg kell ragadni, hogy a férfiak figyelmét, tetszését megnyerjék.

Az anyja maga siet segítségére e szépítési (?) műveletekben — ferde felfogásában megerősödvé — leányának, nem gondolva, hogy ezzel közmegebotránkezeszt szülinek. Azt hiszik, akad férfi, aki nek jobban megtetszik a kifestett ajku, szemfergató, pikáns beszédű leány, mint a szende, komoly, természetes modoru. Ebben, mondhatom, tévednek, annyi szent! Majd rájönnek ők erre magukról is. Mert fastttarcu nőt láthatni eleget; azt hiszem, seregestől mennek a front után, alig győzik elverni ennét. De majd ha a sok borzalomtól megcsömörlötten hazajönnek fiaink, mindenki sóvárgó szívvel fog vágyódni egy tiszta otthon után. S a tiszta otthon, hogy lehet elképzelni kifestett arcú és ajku nővel?

Es az asszonyok! Ismertem egy szeleidarcu, csendes kis paraszt-asszonyt. Az urát még a háboru elején elfogták az oroszok. Az asszonynak egyéb gondolata sem volt, mint az ura; busult utána és várta s leveleit. Közben szorgalmasan dolgozott kertjében, kis háztartása körül. Két év telt el így; az asszony hűségesen várta ura értesítéseit. Két év alatt jött is 1—2 lap, aztán elmaradt. Erre egy szép tavaszi éj alatt valami gonosz varázsló tündér megváltoztatta a hűséges hitvest és nevesak a szívét cserélte ki, hanem valahogy az egész külsejét is. Eddig mindig szeliden le-sütött szemet felnyitotta és valami gonosz tüzet, fényt lopott bele, mely úgy lobogott, mint a lidércfény...

Egyszer látom, hogy az én sze-lid szemleldvegyem karöltve sőtál egy muszkával. Sőt még kedves örök emlékül le is vétette magát velem! Apósa, anyósa szemleldtára szemérmetlenül üzi erkölestelenségeit. Ezek könnyes szemmel sóhajtozva mondják nekem: — „Csak jöjjön haza a mi Miskánk!” Igen, csak jöjjenek haza a Miskák és Jánosok! Akkor fog elkövetkezni majd az a nagytisztogatás, amit a világháborutól hiába vártak, a világ megjavulása, megtisztulása. Eddig, amerre járunk, amerre nézünk, csak kavardást, forrongást látni. Majd lehiggad akkor minden. Tőlük várjuk a zavaros, szenny-es hullámok elsímitását, ők fogják visszahozni a nyugalmat, bol-

dogságot. Csak ne kellene várniuk még soká réá! Akkor végre meg fogunk szabadulni ezektől a kakukfőköktől is, ezektől a pisze, szőke Dimitriktől kiket elhelyeztek a magyar házitűzhelyekre, azok megtartására.

Biermann Mariska.

Hogyan harcolnak az „olasz” 86-osok.

A 110. magaslat ellen intézett rohamtámadásunknál, 1917 július 4-én különösen Pesta Ferenc szeptemberi káplár példátlanul vitéz és vakmerő magatartásának volt köszönhető, hogy az olasz 86. gyalogezrednek egyik zászlóalját mind egy szálig elfogtuk.

A 110-es magaslaton az egyik olasz állás különösen jól ki volt építve; mintegy 100 ember tartotta két géppuskával, a kik tudni sem akartak arról, hogy magukat megadják és csapatuknak meg lehetőséget okoztak. Pesta káplár egymaga odakuszt az álláshoz, meha az ellenség puskái és kézigránátjai gyilkos tüzzel fenyegették és kézigránátokkal kőnyiszterítette az olaszokat, hogy megadják magukat.

A roham további felgyújtásául amely a déli alaguton keresztül egész az olasz állásig haladt, a káplár épp oly vitézül, mint körültekintően viselkedett. A déli alagutnál egy tiszt járőr mentésközött és tüzérsgünk és gyalogságunk erősen lötte, minthogy olasz tartaléknak vélte. Semkiel sem volt világító rakéta, amelynek fénykérel megláthattuk volna, hogy a járőr a mi embereinkből áll.

Pesta káplár mentette meg a helyzetet: bölcsen sejtve a bekövetkezendőket, egész láda fehér rőppentyűt hozott magával. A déli alagut bejáráját a járőr a rendkívül erős pergőtűz ellenére szakadatlanul debálta kézigránátokkal, de a készlet csakhamar végére járt. Pesta káplár nyomban kéretlenül is jelezte, hogy hoz néhányat.

Az írtó pergőtűzben is sikerült épen visszatérnie, úgyhogy az alagut bejáráját továbbra is kézigránát tűz alatt tarthattuk. Az olaszok ilzenformán nem tudtak onnan kitörni és ezzel megakadályoztuk a balszárny felgyógyulását.

Az olaszok, amikor látták a további ellenállás hiábavalóságát, este nyolc órakor megadták magukat.

Ez alkalommal 22 tisztet — köztük egy alezredest — és 900 embert ejtettünk foglyul és 10 géppuskát és egy ágyut zsákmányoltunk.

Pesta káplár, aki már két ízben megkapta a bronz vitézségi érmét most hozzájutott az arany vitézségi éremhez.

Kévéssel rá egy közvetlen közelében felrobban srappellől ideg-sokkot kapott.

.....

Kávéházakban kérje a „Délvidék“-et.

.....

NAPI HIREK.

— A csendőrség létszámának emelése. Az országsszerte rohamosan hanyatló közbiztonsági állapot a csendőrség létszámának jelentős fölemelését tette szükségessé. A létszámot 30,000 emberrel fogják szaporítani. E keretben belül már legközelebb 6000 új csendőrt fognak alkalmazni. A csendőrség kizáróan harcot megjárta, kitüntetésben részesült, megbízható katonákat fog átvenni. Nagyon természetes, hogy a csendőrség létszámának felemelése a mostani és a háboru befejezése utáni időben fennálló szervezeti viszonyok mellett csak úgy lehet eredményes, ha a csendőrség a mostani viszonyokhoz képest valóban szegényes illetményeit szabályozzák. Így lesz csak lehetséges, hogy megfelelő legénységi anyagot szerezzenek a csendőrség kiegészítéséhez.

— Elvitték az asszonyokat. Egyik város háziasszonyok katonái a napokban éjjel mentek át vasúton a megszárt orosz frontól vissza, csapatostul. Előre megírták hezzátartozóiknak, hogy jönnek s az asszonyok, feleségek, anyák és gyermekek napok óta várkoztak rájuk a vasúti állomás deszkakörítésé mögött. Éjjel megérkezett a vonat, a mely a régen várt szeretteket hozta. A katonáknak azonban tilos volt a kecsiből kiszállniuk. Az asszonyok erre tiszti engedéllyel felmentek a kecsiba és üdvözölték hezzátartozóikat. Az üdvözlésnek nem akart vége szakadni s az asszonyok fennmaradtak a kecsiban akkor is mikor a vonat megindult. Egy se szállott le s azóta egy se jött még meg vissza. Elvitték az asszonyokat magukkal a férjek apák és fiak.

— Ki akar tanítóni lenni? A szabadság m. kir. állami elemi népiskolai tanítóni képzés intézetbe felvételre már lehet pályázni. Az első osztályba a jövő tanévre bentlakásra teljesen ingyenes ellátással 8 növendéket vesznek föl. — Vannak ezenkívül kedvezményes tartásdíjjal is helyek, továbbá a bejáró (nem bentlakó) növendékek részére 270 korona készpénzsegélyt is adnak korlátolt számban. Mindenkinék szolgál felvilágosítással az intézet igazgatósága, vagy lapunk szerkesztősége.

— Kimutatás a heveny ragályos kórok állásáról márc. hó 31-től április 6-ig: Difteria 3, vörheny 1, kanyaró 1, bárányhimlő 4 összesen 9 fertőző beteg.

— Meghaltak: Kovács Rozália 29 napos, Oresics Lázár, 12 éves, Kuszi Imre 7 éves, Piukovics István 7 hónapos Pelyákevic Kovács Anna 3 hónapos Sipos Imre 2 éves, Horváth Jenő 6 éves, Kovács Mihály 66 éves, Tumbó János 7 éves, Dévics Márkné, Jurics Katalin 54 éves, Tikviczky István 13 éves, Vikov Bálint 72 éves, Fábán Lukácsné Pécsics Katalin 26 éves, Ruszkin Katalin 15 éves, Sztipics Gyula 4 éves Titics János 60 éves. Mamuzsics Tamásné Kopunovics Matild 25 éves, Ivanics Imre 72 éves.

— Elvesztett irományok. Vasárnap este 10 órakor a vasúti állomáson elvesztett egy levél, amely a Máv. Üzletvezetőséghez volt címezve és amelyben erkölcsi és iskolai bizonyítvány és egy ke-

resztlevél volt Kápiszta József névre kiállítva. A becsületes megtaláló a reá nézve úgy is értéktelen irományokat elviszi Magassy Dániel Berossányi utcai cipészhez, 10 korona jutalomban részesül.

.....

Közgazdaság.

A készbőr-árak felemelése. A hadügyminisztériumban a napokban tárgyalások folytak a magyar és az osztrák kereskedelmi kormány bevonásával. Mint értesülünk, a hadügyi kormány nem zárkózik el a bőrgyárosok kívánásának teljesítése elől. A készbőr árak részbeni felemelése azonban csak a katonai célra alkalmas bőrfajtákra vonatkozik, míg a polgári lakosság céljára szolgáló ugynevezett szabadá tett bőrárak árának felemeléséről — legalább egyelőre — nincsen szó.

Mikor kapunk olasz pamutot? Az Olaszországban zsákmányolt pamutfonalak szétszétadásáról tanácskozás volt az osztrák pamutközponban. Ausztriába eddig négy vagon pamutfonal érkezett, amelyet egyenlő arányban osztottak szét több gyár között azzal a megbízással, hogy abból fehérneművasznt készítsenek. Magyarországnak még egy latot sem kapott.

.....

Színház.

Varsói Citadella — bemutató.

Gyer közönség előtt folyt le a tegnapi bemutató. A darab címe után sokat ígér, valóságban pedig nagyon keveset ad. Egy oroszgyűlöli lengyel férfi tragikus sorsát éleli föl, de összefüggéstelenül és sok helyen teljesen érthetetlenül. A bemutató nagyon kevés taps hangzott el, jellehet Hidvéghy, Hidvéghy, Garai, Komlós, Rónai, Komlós kitűnő alakítást nyújtottak.

(s.)

Sugár Gyula a „Legénybucsu“-ban. Csütörtökön ismét Sugár Gyula a szegedi színház művésze vendégszerepel színházunkban Strauss Oszkár nagyhatású operettjében a „Legénybucsu“-ban lép fel Öttinghausen báré szerepében. A darab többi főszereplő ezúttal is Révész Ilonka, Holdy Juci, Rónai, Remete, Komlós, Kürti és Garai lesznek.

„Vandergold kisasszony” bemutatója. Pénteken mutatja be színházunk Rényi Aladár nagyszerepű operettjét a „Vandergold kisasszony“-t. A „Vandergold kisasszony” pompás zenéje mellett elsőrendű szöveggel is rendelkezik. A címszerepet Révész Ilonka fogja játszani. Kitűnő szerepet játszik a darabban Holdy Juci is. A férfiak közül Komlós, Rónai, Tibor, Kürti, Torma jutottak kitűnő szerepekhez. Jegyeket a „Vandergold kisasszony” előadásaira már lehet előre váltani színházi pénztárnál.

— Színházi műsor:

Kedden B. bérletben másodsor „A varsói citadella” színjáték. Szerdán új bérlet kezdete A. bérletben „Legénybucsu” nagyoperett.

Csütörtökön B. bérletben „Stambul rózsája” nagyoperett.

Szombaton délután ifjusági előadásul „A képzelt beteg” vigjáték. Szombaton este B. bérletben másodsor „Vandergold kisasszony” operett. Pénteken A. bérletben itt először „Vandergold kisasszony” operett.

.....

A városi színházban az estéli előadások pontosan fél 8, a délutáni előadások pedig fél 4 órakor kezdődnek.

.....

Szerkesztői üzenetek.

Figyelmes. Köszönjük szives figyelmzettetését. Mi is olvastuk a Bácskai Hírlap főlzisszenését a miatt, hogy mi, egy felekezet ellen nyíltan izgatunk és általános gyűlöletet kelünk. Aki azonban rendszeresen olvassa lapunkat, jól tudja, hogy mi sohasem bántottuk a zsidó „vallást”, vagy felekezetet, mert ilyen nincs is (hanem csak izraelita, vagy Mózes-vallás létezik); ha mi zsidókról beszélünk, vagy írunk, mindig a „fajt” értjük ezen. Egy fajnak pedig lehetnek olyan tulajdonságai, melyek kihívják a kiméletlen kritikát. Izraelita vallásu tanukkal tudjuk bizonyítani, hogy ők maguk szolgáltatták nekünk némely zsidók visszaéléseiről az adatokat, egyenesen azzal a kéréssel, hogy írjuk ki az újságba, mert az ő kivánságuk is az, hogy felekezetre, vagy fajra tekintet nélkül kell minden nyilvános érdekű vizsgálást kipellengérozni. Hogy pedig a mi lapunk a tisztességes emberekkel szemben a dicsérőtel sohasem fakarkodott és azok érdemeit nyilvánosan is mindig elismerte, ha mindjárt izraeliták, vagy zsidók voltak is azok, arra minden olvasónk tanu. Mikor a zsidó lapok „Zsidókérdés Magyarországon” című cikkeikben folyton azt akarják bizonyítani, hogy a zsidó faj sokkal derekabb, sokkal nemesebb és hazafiasabb, mint más faj, például az ősi magyar faj, akkor mi válaszképpen ugyanilyen címmel teljesen jogosan hozunk föl konkrét példákat arra, hogy az a bizonyos öndicséret kissé gyenge alapokon áll. Es csak „példákat” hozunk föl de sohasem általánosítunk. Ha valaki a zsidó fajhoz tartozik, miért is ne lehetne tisztességes, becsületes ember?

.....

Szerkesztő: BERKES MÁRK.

.....
Nyomatott a kiadó tulajdonos, Szent Antal Nyomda és Irodalmi Vállalat mint szövetkezet könyvnyomdájában Szabadka, Bácskai-utca 20. szám

.....

Valódi amerikai fogak és fog-sorok.

Különlegességek fogászati munkákban, aranyból és platínából, valamint arany- és platínafogak, koronák és hidak, ugyazintén szájpadiás nélküli fogak. Fogtás teljesen érzéstelenítve és fogtómések (plombásook.)

Schäffer Géza vizsgázott fogtechnikus. Szabadka, Kossuth-u., Prokes-ház. Telefon 58.

Borpárlat

fejtett borokból, égetett pálinka minden mennyiségben kapható. **Schorr Ottó** szeszaru nagykereskedő **SZEGEDEN.**

Likőrök

nagy választékban jutányos áron **Klein Géza** cégnél **Szabadka. Bercsényi-u. 5.**

A világlámparendelet

határozatait a fényhatás csökkentése nélkül csakis

Tungsram

félwattos lámpákkal lehet betartani.

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású

Tungsram-lámpákat.

Műtermemben

a legszebb kivitelben készítek: reprodukciót, nagyításokat, kisebbítéseket, másolatokat, diapositívákat, retusálást és amatőr felvételek kidolgozását jutányosan.

Sulyok Laura fényképész.

(A barátok temploma mellett.)

Ajánlom az ép most beérkezett, kipróbált garantált legmagasabb fokú, csiraképeséggel bíró fajtisztá és fajazonos képesű és kalarábmagvakat, a következő fajokból:

Bulgár óriás késői káposzta.

Elismert legjobb téli káposztafaj. **1 kiló 400.— korona.** Nagyobb szükségletnél külön levélbeli ajánlat

Késői kék Goliath-kalaráb.

1 kiló 700.— korona. Vetőmag szükséglet káposztánál kat. holdanként 1/2 kiló, kalarábnál 3/4 kiló. Téli használatra mindkét fészékfajta április közepétől május végéig vetendő el és júniusban állandó helyre ültetendő, őszig tökéletesen kifejlődnek és a legjobb terméseredményt adják. Korábbi vetésnél illetve kiültetésnél a káposzta túlfejlődik és kiropedezik, a kalaráb pedig ellásul. A várható terméseredmény kat. holdanként káposztánál 250 mázsa, eladási ár a 40 kor. 10,000 korona, kalarábnál 200 mázsa, eladási ár a 60 korona 12,000 bruttó bevétele. **Mühte Árpád** udvari szállító nagykereskedő **Temesvár**

Viszketegséget, sümért, rüht a leggyorsabban elmulasztja a Dr. FLESCHELE eredeti törv. védett „SKABOFORM — BARNAZIR.”

Nincs szaga. Nem piszkít. Mindig eredeti pecsétes dr. Flesch-félet kérjünk. Próbátégely 230 korona, nagy tégely 4 K, családi adag 11 korona. Szabadka és vidéke részére főraktár: **DECSY GYULA** „Szent Terézia” városi gyógyszerár I. kör Deák-utca. (Kis kápolna mellett.) Vételnél a SKABOFORM védjegyre ügyeljünk!

ELKELT!

E hirdetés csak a föléhírtok eladni, vagy venni akaró közönséget érdekli! A Jásznapti Gazdasági és Iparbank Részvény Társaság tulajdonát képezett, Szilágymegyében levő zárnoki és nagydezesidai birtokok elkeltek. Az eladást a tulajdonos pénzintézet megbízásából a Nagy Lajos Országos Adásvételi és Reklámvállalata Debrecen — közvetítette és bonyolította le lelkiismeretes becsületességgel úgy az eladó, mint a vevő legteljesebb megalégedésére. E vállalat fennáll 18 év óta. Minden megbízást maga a tulajdonos intéz el személyesen. Adásvételi megbízásokat elfogad költség-előleg nélkül! Központi Iroda: Debrecen, Csapó-u. 19. sz. Alapított 1900-ban.

NŐI KALAPOK

átmeneti, őszi és téli velour-, nemez-, bársony-, selyemkalapok nagy választékban megérkeztek utolérhetően olcsó árban, míg a készlet tart. Fátyol, szalag, virág- és tolltűzések. Gyászkalapok minden árban. Atalakítások, díszítések legolcsóbb árban, ugyazintén szőrmében is a legdivatosabb gallérok s muffok készülnek.

ROBE IMRÉNÉ Szeged.

Kihordó kecsis

és munkásiányok jó fizetéssel azonnal fölvetetnek

„Johanna” szikvizgyárba Szegedi-út 38.

Szegedi papucs, fatalpu papucsok és faszandálok kaphatók csak viszonteladóknak.

Karsai Mór-nál Temesvár, Emmausz-u, 7.

Veszünk a legmagasabb áron HASZNÁLT TANNÖNYVERET

regényeket, régi újságpapirt kilóra. Amíg raktáron van Vergé-papirtból készült cigarettahüvely 2-3s és 3-as 7 kor. ezekenint: Családi és tábori levelezésre 100 papír és 100 boríték 5 kor. Pálcsi és szabadkai képes levelezőlapok darabja 10 fillér. Művészlapok 10 fill.-13l. 20 fill. igen nagy választék, viszontelarusítók részére papírok, írószerek kaphatók.

Lipsitz és Lampel

könyv-, írószer- és papírkereskedése Szabadka, Rudics-utca. Telefon 604 sz.

Karczag határában. - negyedóránnyira vasútállomástól

eladó

40 kat. holdas birtok 21 hold őszi, 4 hold tavaszi vetéssel. A birtokon cserepes tanya van. Bővebbet.

Dr. Fried Lajos ügyvédnél Karczagon.

Egy jó házból való fiút

nyomdász-

tanoncnak

fizetéssel felvesz a **SZENT ANTAL** nyomda

Értesítés!

Tisztelettel értesítem úgy a helybeli valamint az utazó közönséget hogy nálam izletes jó polgári éttermet nyitottam és jó italokrol gondoskedtam. Hetenkint egyszer jó halpaprikás.

Tisztelettel **Özv. Csikmák István**né tulajdonos. Royal Szálloda épület Zenta.

1879/1918 érv. sz.

Pályázat.

Szabadka szab. kir. város árvaszéki pásztorú közh. rész tétetik hogy a néh. Zomboreseviés Ferenc által vagyonátalan ávak felagályzására telt 2000 koronás alapítványok 1918 év k. ma. ta szabadkai születésű vagyonalan ár. valesynak hozományul fog kiadni.

Enek folytán az árvaszek felhívja mindazon gyámokat, kik az említett alapítványi tőke kapát jövedelméből nyírni chajják, hogy körvényeket gyámoljuk teljes vagyonátadását és jó magaviseletet igazoló hatóság bizonyítvánnyal felszerelve 15 nap alatt ezen árvaszekhez nyújtsák le.

Szabadka, 1918 évi március hó 29-én.

Plogmu Dezső árvaszéki elnök

7106/918 szám.

Hirdetmény!

Szabadka szab. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező kaszálókat és az egyes parkokban termelt füvet az alábbi sorrendben nyilvános árverés útján a f. évre hazzontérbe adja. Folyó évi április hó 10. én d. e. 8 óraker a helyszínen: A palics környéki 46 lánckaszálót. Folyó évi április 11. én d. e. 8 óraker a helyszínen: A volt póstai kaszálóból a szegedi szőlők végén 2 lánckaszálót. A Baranyi-sümléki 20 360/2000 lánckaszálót. Ugyan az nap d. e 10 óraker a helyszínen: A Horgos határ melletti 2 lánckaszálót. Folyó évi április hó 12. én d. e. 10 óraker a gazdasági ügyosztály hivatalos helységben: A régi homokbánya 3 lánckaszálóját. A Mária Terézia park fűvét. A szt. Teréz-téri park fűvét.

Kelt Szabadkán, 1918 évi március hó 17-én.

A Városi Tanács.

MEHETREND

Budapestről érk. délután	1:00
éjjel	6:01*
	12:24
	4:12
Budapestre ind. délelőtt	10:15*
délután	1:55
éjjel	11:53
	4:47
Zomborból érk. délelőtt	10:02*
éjjel	10:11
Zomborra ind. éjjel	6:14*
	6:28
Újvidékről érk. délelőtt	7:46
délután	1:31
éjjel	10:58
Újvidékre ind. délután	1:44
éjjel	3:26*
	4:26
Szegedről érk. délután	12:42
éjjel	8:06
Szegedre ind. délután	1:30
éjjel	12:05
Cservenka—Gombosról érk. éjjel	8:57
Cservendka—Gombosra ind. éjjel	4:42
Zentáról érk.	1:05
Zentára ind.	4:33
Bajáról érk. délelőtt	9:02
éjjel	9:28
Bajára ind.	7:00
	5:05
Bácsalmásról érk. délelőtt	7:45

A *-gal jelzettek gyorsvonatok. Az éjjeli idő: este 6-tól reggel 6-ig

IZLÉSES ÉS OLCSÓ ÜZLETI LEVÉL-
::: PAPIROK ES BORITÉKOK A :::

SZENT ANTAL KÖNYVNYOMDÁBAN

SZEREZHETŐK BE